

MALAQUÍAS

(Maraquía)

Iraétanüxügüxü nangechaü ya Tupana

1 ¹Rü ñaa nixí i ore i Cori ya Tupana
Iraétanüxügümaxā nüxü ixuxü
nawa ya orearü uruxü ya Maraquía.
²⁻³Rü nüma ya Cori ya Tupana rü
ñanagürü: “Choma rü pexü
changechaü”, ñanagürü. Natürü i
pemax rü penangäxüga rü ñapegürügü
nüxü: “¿Ñuxäcü nüxü tacuax nax toxü
cungechaxüxü?” ñapegürügü nüxü. Rü
nüma ya Cori ya Tupana rü pexü
nangäxüga rü ñanagürü: “Choma rü
guma nüxcümaxücü ga perü oxi ga
Acóbuxü changechaü rü ngēmawa pexü
chanawex nax ñuxäcü poraäcü pexü
changechaxüxü. Rü woo nügüeneegü
nax yixigüxü natürü Acóbuxü
changechaü rü Echaüxü chaxo. Rü
yema perü oxi ga Acóbuxü
changechaüxürüxü nixí i pexü
changechaüxü. Rü tama Echaúmaxā
chataäxē rü yemaçax norü naane i
maxpúneane nax yixixü rü chianexüxü
chananguxuchixēxē, rü naexügü i
düraexü nawa changexmagüxēxē”,
ñanagürü.
.....

Cori ya Tupana rü
chacherdótegüxü ningagü

⁶Rü nüma ya Cori ya Tupana ya
guxüétüwa ngëxmacü rü
chacherdótegüxü ñanagürü: “Rü buxügü
rü nanatügüxü nangechaü, rü ngēma
naxütaxügü rü norü coriga naxinü. Rü
choma nax Penatü chixixü ¿rü tüxcüü i
tama choxü pengechaüxü? Rü choma
nax perü Cori chixixü ¿rü tüxcüü i tama
chauga pexinüexü? Natürü i pemax rü
choxü pexo, rü naétü ñaperügügü:
‘¿Taxacüwa i cuxü taxoxü?’ ñaperügügü.
⁷Rü pema rü chorü amaregüarü
guchicaxüwa penana i amaregü i tama
imexü, rü ngëxguma rü ípeca rü
ñaperügügüama: ‘¿Taxacüwa i chixexü
cumaxā taxüexü?’ ñaperügügü. Dücax,
pema rü chixexü chomaxā pexüe erü
chorü amarechicawa penana i amare i
tama imexü. ⁸¿Ëxna tama pexçax
nachixe ega woo naxüna i ngexetüxü
rüexna ngemaeparaxü rüexna idawexü
chaxuçax piguxgu? iRü ecü perü
ãëxgacügüxütawa penana nax
ngēmaäcü nüxü pecuáxüçax ngoxi
taãxëäcü pexü nayauxgüä i ngēma perü

ãmaregü!" ñanagürü. ⁹iRü dücax, Pa Chacherdótegüx, rü Tupanana peca nax nüxü pengechaütümüxüñcax! Natürü ngëxguma chixemarexü i ãmaregü nüxna pixägügu irü taxütáma nagu perüxññie nax ngëmamaxã nataãxëxü i nümax!

.....

Tupana rü chacherdótegüxü naxucuxë

2 ¹Rü Tupana ya guxäétiwa ngëxmacü rü ñanagürü: "Ñuxmax, Pa Chacherdótegüx, rü ñaa nixi i chorü ucuxë i pexcax ixixü: ²Rü dücax, rü name nixi i chauga pexññie rü chanaxwaxe i aixcuma choxü pengechaügü. Rü ngëxguma taxütáma chauga pexññiegu rü choma rü tá guxchaxü pemaxã chaxuegu. Rü ñuxma nax tama aixcuma choxü pengechaügüxü rü choma rü ngëma perü natanü i peyaxgüxü naxcax nax chacherdótegü pixigüxü rü tá perü guxchaxüruxü chayanguxuchixëxë", ñanagürü ya Cori ya Tupana ya guxäétiwa ngëxmacü. ³Rü ñanagürüama: "Choma rü tá pexna chanayaxu i ngëma puracü ga pexna chaxäxü. Rü pechiwegu tá chanawogü ya yima naxünaügü i ngëma naxinagü i chauxcax pedaixü. Rü wüxigu yima naügümaxã tá pexü íchawogü i pemax. ⁴Rü ngëmaäcü düxwa tá nüxü pecuax nax chomax yixixü i pexna chaxäxü i ñaa ucuxë nax naxcax pewoeguxüñcax i ngëma chorü mugü ga perü oxí ga Lebímaxã nüxü chixuxü. Rü choma ya Cori ya Tupana ya guxäétiwa ngëxmaxe nixi i nüxü chixuxü i ngëma. ⁵Rü yema chorü uneta ga Lebímaxã chaxueguxü

rü nüxna chanaxã nax duüxügüaxü nangexmaxüñcax i maxü rü taãxë. Rü Levína chanaxã ga yema uneta yerü chanaxwaxe nax chauga naxinüxü rü choxü namuüxü. Rü nüma rü aixcuma chauga naxinü rü choxü nangechaü. ⁶Rü nüma ga Lebí rü mexümaxã nanangüexëxë ga duüxügü rü taguma chixexümaxã nayaxucuxë. Rü nüma rü aixcuma chomaxã naxãmücü rü togümaxã tataãxëgü. Rü tamu ga guxema duëxëgü ga chixexüna tüxü ínanguxüñcax. ⁷Rü wüxi i chacherdótearü puracü nixi nax duüxëgü tüxü nangüexëxë nax choxü tacuaxgüñcax. Rü ngëmacax name nax guxüma i duüxügü naxütawa íxü nax tüxü nangüexëxëñcax, erü choma nax guxäétiwa changexmaxü rü nüxü chaxuneta nax chorü orearü uruügü yixigüñcax. ⁸Natürü i pemax, Pa Chacherdótegüx, rü nüxna pixigachi i ngëma ore i mexü. Rü ngëma perü nguxëëtae i chixexümaxã muxema ya duüxëgü chixexügu tüxü peyixëxë. Rü ngëmaäcü i pemax rü ípeyatöxëxë ga yema uneta ga Lebímaxã nüxü chixuxü. ⁹Rü ngëmacax i chomax rü chixexü pemaxã chaxuegu nax guxüma i duüxügü rü chixexümaxã pexü nadaunüñcax rü pexü naxoexüñcax. Erü ngëxguma duüxügüxü pexucuxëgügu rü tama mea wüxigu pegü pexucuxëgü. Rü ngëma ñachagürü i chomax ya Cori ya Tupana ya guxäétiwa ngëxmaxe."

Tama Tupanamaxã nixaixcümagü ga Iraétanüxügü

¹⁰¿Ëxna tama i yimatama yixixü ya Tanatü ya guxäxüma ücü? ¿Rü tüxücüü i

ñuxma yigü tawomüxëxë ya wüxíechigü, rü ngëmaäcü tama tayanguxëxë i ngëma mugü ga Tupana tórü oxigümaxä nüxü ixuxü? ¹¹Rü ngëma Yudáanecüäxgü rü tama Tupanaga naxínüe, rü taxü i chixexü naxügü i Yerucharéüwa rü Iraéanewa. Rü ngëma Yudáanecüäx rü nanaxäüächixëxë ya yima Tupanapata ya üünene ya nüma nüxü nangechaxüne, erü ngëma yatügü i Yudáanecüäx rü ngexügü i tupananetaxü icuaxüügüxümaxä nixäxmaxgü. ¹²Rü nüma ya Cori ya Tupana rü chierüna iyanaxoxëëägu i ngëma duüxügü i nua tachixüanewa ngëma chixexü ügüxü, rü nüétama ega woo taxacürü duüxü yixíxgu rü woo ämare ngëma Tupanapatawa nangexgu. ¹³Rü pema nax ngexügü i tupananetaxü icuaxüügüxümaxä ixäxmaxgüxe, rü naétü pegüxüétümaxä peyawaixëxë i Cori ya Tupanaarü ämarearü guchicaxü rü taxü i perü ngechaümaxä pexauxe erü nüma ya Cori ya Tupana rü tama namaxä nataäxë i ngëma perü ämare. ¹⁴Rü pemax rü ípecagüama rü ñaperügü: “¿Tüxcüü tüxna nixügachi ya Tupana?” ñaperügü. Rü pemaxä tá nüxü chixu nax tüxcüü nax yixíxü, erü nüma ya Cori ya Tupana rü nüxü nadau i ngëma chixexü i cuxüxü namaxä ga yema uneta ga ngïmaxä nüxü quixuxü ga yema nge ga ngïmaxä quingcü ga yexguma cunxextüxügu. Rü cumücü iyixí, rü nüxü quixu nax ngïmaxä tá quixaixcümamaxü. ¹⁵¿Rü tama ëxna yimátama Tupana yixíxü ya naxücü i taxüne rü taäxë? ¿Rü taxacü nixí i pexü nanaxwaxexü ya Tupana? Rü ngëma

pexü nanaxwaxexü nixí nax noxrü yixíxüxü i ngëma pexacügü. iRü mea nüxna pedax i perü maxü! Rü tama name i nüxü icuyarüngüma ga yema uneta ga cuxmaxmaxä nüxü quixuxü ga yexguma cunxextüxügu ngïmaxä cuxäxmaxgu. ¹⁶Rü nüma ya Cori ya Iraétanüxügüarü Tupana ya guxäétiwa ngëxmacü rü ñanagürü: “iNüxna pedax i perü maxü! Rü tama name nax pidoraexü. Rü chomax rü tama namaxä chataäxë i ngëma yatü i naxmaxü ítáxü rü ngëmaäcü nachixexëëxü i norü maxü”, ñanagürü.

Tupana rü tá nanapoxcue i ngëma chixexü ügüxü

¹⁷Rü pema rü perü dexamaxä marü düxwa peyapaxëxë ya Tupana. Rü ngëmaétiwa i pemax rü ípecagüama rü ñaperügü: “¿Rü ñuxü ñatarügü i tomox rü ngëmacax tayapaxëëxü nax toxü naxínüxü?” ñaperügü. Rü dücax, pema rü ñaperügü: “Nüma ya Cori ya Tupana rü namaxä nataäxë i ngëma duüxügü i chixexü ügüxü rü taxütama nanapoxcue”, ñaperügü. ¿Tama ëxna peyaxögü nax Tupana rü aixcümacü yixíxü?

3 ¹iDücax, rü mea iperüxínüe! Erü nüma ya Cori ya guxäétiwa ngëxmacü rü ñanagürü pexü: “Choma rü chaugüpexe tá chayamu i chorü orearü ngeruxü nax yoxni chauxüpa nügü iyamexëëgüxüçax i duüxügü”, ñanagürü. Rü yimá Cori ya naxçax pedaxcü rü ngürüächí tá napatagu naxücu. Rü ngëmaäcü tá ínangu ya yimá perü maxëëëxüxü ga Tupana nüxü ixücü ga yexguma perü oxigümaxä

inaxunetagu. ²¿Natürü texé tá namaxã tapora ya yimá Cori i ngêma ngunexũ i nagu ínanguxũ? ¿Rü texé tá napexegu tachiama? Erü ngêxguma ínanguxgu rü ñoma üxiema i úiruxũ mexêxũrũxũ tá tũxũ nanamexêxê i tórü maxũ, rü ñoma wüxi ya chaúrũxũ tá nixĩ nax guxũma i tórü ãũachixũ ínayixêxũ. ³Rü nüma ya Cori rü tá nanamexêxê i ngêma chacherdótegü i Lebítaagiariü maxũ ñoma diêrumü rü úiru norü üxaxũcax üxiwa iguxũrũxũ. Rü ngêmaxena rü tá marü name i ngêma chacherdótegü nax Cori ya Tupana naxwaxexũãcü ngêma napexewa nangegũãxũ i norü ãmaregü. ⁴Rü ngêxguma i nüma ya Cori ya Tupana rü tá namaxã nataãxê i ngêma Yudáanecũãxgiariü ãmaregü rü Yerucharêücüãxgiariü ãmaregü yexguma noxri duũxũgiariü ãmaregũmaxã nataãxêgurũxũ. ⁵Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêxmacü rü ñanagürü: “Choma rü tá aixcũma pexna chaca i perü chixexũcax. Rü choma tátama nüxũ chixugüe i ngêma yuüexũ, rü ngêma nai i ngemaxã maxêxũ, rü ngêma chauégamaxã nügü ípoxũxũ, rü ngêma norü puracũtanũxũgũmaxã rü yutegũxemaxã, rü taxcuxemaxã chixri cuaxgũxũ. Rü tá nüxũ chixugüe i ngêma chixri tũmamaxã maxêxũ ya duũxêgü ya to i nachixũanecũãxgü rü ngêma tama chauga íñüexũ.

**Ngêma diézmö rü ãmaregü
i Tupanaarü ixĩxũ**

⁶Choma nixĩ ya Cori ya Tupana chixĩxũ. Rü taguma naxũchicüxü i chorü íñü. Rü ngêmacax i pemax Pa

Iraétanũxũgũx, rü tama iperüxoxũ erü guxũguma choxũ pengechaũtũmũxũgü. ⁷Pema rü chorü mugüna pixigachitanü, yema nüxcũmaxũxũ ga perü oxigü choxna ixigachixũrũxũ. Rü tama naga pexĩnüechaũ i ngêma chorü mugü. Natürü i ñuxma i chomax i Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêmaxe rü ñachagürü pexũ: ‘¡Chauxcax pewoegu! Rü choma rü tá pexcax chatáegu’, ñachagürü. Natürü i pemax rü ñaperügügü: ‘¿Ñuxãcü chi i cuxcax tawoeguxũ?’ ñaperügügü. ⁸Rü ñuxma i choma rü pexna chaca: ¿Ëxna namexũ yixĩxũ i wüxi i duũxũ rü choxũ nangĩxũ? Rü dücax i pemax, rü aixcũma nixĩ i choxũ pengĩexũ. Rü ngêxguma rü ta rü ípecagũamaxũ rü ñapegũgũxũ: ‘¿Rü taxaciwa i cuxũ tangĩexũ?’ ñapegũgũxũ. Rü dücax, rü choxũ pengĩe nawa i ngêma diézmögü rü ãmaregü i choxrü ixĩxũ. ⁹Rü guxãma i pemax i ñaa nachixũanecũãx ixigũxe rü choxũ pengĩe, rü ngêmacax tá chixexũ pemaxã chaxuegu. Rü choma i Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêmaxe nüxũ chixu i ngêma. ¹⁰¡Rü chopataarü diêruchiũgu peyaxú i ngêma diêru i choxrü ixĩxũ! Rü ngêmaãcü tá nangema i ñna i chopatawa. ¡Rü dücax, choxũ pexũx! Rü ngêmaãcü tá nüxũ pedau nax daxũguxũ i naanearü íãx chiwãxnaxũ rü peétũgu chanabaxũ i ngêma mexũ. ¹¹Rü penetü rü tá mea nixo erü choma tá nüxna chadau nax taxuxũtãma i naweane rü daweane nachixexêxũ i ngêma penetũgiariü o. ¹²Rü guxũtãma i togü i nachixũanegü rü tá pexũ nixuchigagü nax ípetaãxêgũxũ erü pemax rü tá pexũ nangexma i wüxi i nachixũane i

mexechixŭ. Rŭ choma i Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmaxe nüxŭ chixu i ngëma.”

Tupanaaxŭ nangechaŭtümüxŭ i norü duŭxŭgü

¹³Rŭ nŭma ya Cori ya Tupana rŭ ñanagürü: “Pemax rŭ poraäcü chixexŭ chomaxâ pixugüe. Rŭ ngëxguma rŭ ta ípecaama: ‘¿Taxacürü chixexŭ nixŭ i cumaxâ tixugüxŭ?’ ñapegürügü. ¹⁴Rŭ ñaa nixŭ i ngëma nüxŭ pixuxŭ: ‘Taxuwama name i Tupanaaxŭ nax ipuracüexŭ. ¿Rŭ taxacürü mexŭ tayaxu i ngëxguma naxŭxgu i ngëma nŭma tüxŭ namuxŭ? ¿Rŭ taxacüwa tüxŭ name nax ingechaŭgüxŭ ega taxacürü chixexŭ ixügügu i napexewa ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü? ¹⁵Rŭ yixema rŭ nüxŭ tadau i ngëma duŭxŭgü i nügü írütägüxŭ rŭ nataäxëgü. Rŭ ngëma chixexŭiarü üruŭgü rŭ guxŭma i taxacü i naxügüxŭwa rŭ mea nüxŭ ínanguxuchi. Rŭ woo Tupanaxŭ naxügügu rŭ taxuxŭma i poxcu naxcax ínangu’, ñaperügügu”, ñanagürü ga Tupana. ¹⁶Rŭ yexguma ga yema duŭxŭgü ga Tupanaga ínüexŭ rŭ wüxichigü namücümaxâ nidexa ga Cori ya Tupanachiga. Rŭ nŭma ga Cori ya Tupana rŭ inarŭxŭnŭ ga yema nüxŭ yaxugüxŭ. Rŭ napexewa ga Tupana rŭ wüxi ga poperagu nanaxŭmatü ga naéga ga yema duŭxŭgü ga naga ínüexŭ rŭ namaxâ taäxëgüxŭ nax taguma texé nüxŭ rŭngŭmaxŭcax. ¹⁷Rŭ nŭma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rŭ ñanagürü: “Chomax rŭ íchanamexëxë i wüxi i ngunexŭ i nagu tá wena chorü duŭxŭgü yixŭgüxŭ. Rŭ ñoma wüxi i

papá i nane i nüxŭ puracüxŭxŭ ngechaŭxŭrŭxŭ, rŭ ngëmaäcü tá choxŭ nangechaŭtümüxŭgü. ¹⁸Rŭ ngëxguma i pemax rŭ tá nüxŭ picuaxächitanü nax ñuxäcü tama nawŭxiguxŭ i ngëma mexŭ ügüxŭ namaxâ i ngëma chixexŭ ügüxŭ. Rŭ ngëxgumarŭxŭ ta i ngëma choxŭ icuaxŭüŭgüxŭ rŭ tama namaxâ nawŭxigu i ngëma tama choxŭ icuaxŭüŭgüxŭ”, ñanagürü ya Tupana.

Ngunexŭ i Cori ya Tupana nagu tá ínguxŭchiga

4 ¹Rŭ nŭma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rŭ ñanagürü: “Rŭ ningaica i ngëma ngunexŭ i äücümaxŭ i nagu tá chanapoxcuexŭ i ngëma chixexŭ ügüxŭ ñoma üxüemawa yaxaexŭrŭxŭ. Rŭ guxŭma i ngëma duŭxŭgü i nügü írütägüxŭ rŭ chixexŭ ügüxŭ rŭ ñoma maxë i pacü i üxüxétüwa yataxcuchichapaxacürŭxŭ tá nixŭgü. Rŭ ngëma ngunexŭgu rŭ guxŭtáma nixae rŭ taxuxŭtáma ínayaxügü. ²Natürü i pemax nax aixcuma choxŭ pengechaŭgüxŭ rŭ ngëma chorü üüne rŭ ñoma üaxcü i pexŭ baxixŭrŭxŭ tá maxŭ pexna naxâ, rŭ tá petaäxëgü. Rŭ pemax rŭ taäxëmaxâ tá piyuxnagŭtanü ñoma wocaxacügü naxpŭŭwa iyayŭxŭrŭxŭ. ³Rŭ ngëma ngunexŭ i äücümaxŭ i nagu chapoxcuexŭ i ngëma chixexŭ ügüxŭ rŭ pema rŭ nawa tá pengagü i ngëma chixexŭ ügüxŭ ñoma waixŭmütexewa pengagŭxŭrŭxŭ. ⁴I Rŭ nüxna picuaxächi ga yema mugü ga chorü duŭ ga Moichéna chaxaxŭ ga maxpŭne ga Chinafwa! Rŭ yema ucuxëgü rŭ mugü rŭ guxŭma ga Iraétanŭxŭgŭcax nixŭ nax

nümagü naga naxĩnüexũcax. ⁵Rü dücax,
 nua tá pexcax chanamu ya chorü
 orearü uruxũ ya Ería naxũpa i ngẽma
 ngunexũ i ãücümaxũ i nagu
 chapoxcuxũ i ngẽma chixexũ ügũxũ.
⁶Rü nüma ya Ería rü duũxũgümaxã tá
 nüxũ nixu i chorü ore nax papágü rü
 nanegümaxã nangüxmüexũcax, rü

nüma i nanegü rü nanatügümaxã
 nangüxmüexũcax. Erü ngẽxguma tama
 nüxũ naxoegu i norü chixexũgü rü
 choma rü tá ngẽma chaxũ rü
 noxtacüma tá chanapoxcue i ngẽma
 nachixũanecüãx i duũxũgü, rü
 noxtacüma tá chayanaxoxẽẽ”,
 ñanagürü ya Cori ya Tupana.